

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 61

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, MARCH 15TH, 1933

LETO XXXV.—VOL. XXXV.

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Nagle smrti je umrl rojak Anton Svete, doma iz Doline pri Vrhniki, in stanujoč v Madrid, Iowa. Ranjki zapušča soprogo, hčer in sina, in brata ter sestro.

V slovenski naselbini v Sheboygan, Wisconsin, je kandidat za aldermana v četrti vardi rojak Mr. Anton Starich. Kot se poroča, so naši ljudje zelo veseli, da se je končno vendar eden naših ljudi skorajžil in postal kandidat. V dotični vardi je 75 odstotkov Slovencev davkoplačevalcev, in ves čas so Slovence zastopali tuji, torej je bil že skrajni čas, da je nastopil slovenski kandidat. Računa se, da je v dotični vardi nekako 300 registriranih slovenskih volivcev, pa jih je mnogo še, ki so državljani, toda niso registrirani za volitve.

V Indianapolis, Indiana, je umrla Ana Kronovšek, rojena Berdovnik, po domače Smodiževa, iz Trnavč, fara Mozirje v Savinjski dolini, rojena leta 1854. V Ameriko je prišla leta 1901. Leta 1925 je s svojim možem obhajala zlato poroko.

Nevarno se je pobil Jože Koščak v Ely, Minn. Kara je zadela njegov truk. Njega je pri tem hudo pritisnilo in imal tudi nekaj kosti zlomljenih. Nekaj časa se je nahajal v bolnici, sedaj je pa že doma.

Poznani slovenski trgovec v Milwaukee, Frank Selan, se je v svoji trgovini globoko urezal v roko, tako da je moral v bolnico.

Vsa gledališča zaprta

Dočim so preteklo soboto zaprla vsa gledališča s premikajočimi slikami v Clevelandu, ki se nahajajo v rezidenčnih okrajih mesta, pa zaprejo jutri tudi največja gledališča, kot State, Allen in RKO. Jutri ne bo v Clevelandu niti eno gledališče s premikajočimi slikami odprto. Prvič, odkar so odprla enaka gledališča bo Cleveland brez njih. Voditelji gledališč so zahtevali, da se znižajo plače operatorjev in drugih uslužbencev za 25 odstotkov. Unije so odgovorile, naj se jim da en teden čas, da zadevo premislijo, toda lastniki gledališč so pa kar enostavno sklenili zapreti gledališča.

Denar za roparje

Izidor Markovitz in Benjamin Josotiz, 941 Thornhill drive, sta zadnje dneve, predno je nastala finančna kriza, potegnili iz banke \$1500, kar sta imela skupno naloženo v banki. Sinoci so pa prišli trije oboroženi moški v njuno stanovanje. Grozili so, da odpeljejo tri-letno hčerko Markovitz, ako ne izroči denar, ki sta ga potegnili iz banke. Račje kot da bi zgubila otroka, sta dala roparjem \$1.500. O, le naprej, o le naprej, dokler je še vetera kaj! Nekateri ljudi nikdar ne izuči — preteklost.

N. Y. C. delavnice

N. Y. C. delavnice v Collinwoodu bodo v petek, 17. marca, prenehale z obratom in pričnejo zopet z delom v ponedeljek, 3. aprila.

Spremembe ur

Trgovine med Euclid Ave. in 105. cesto, južno in severno, bodo ob ponedeljkih, sredi in petkih zapirale vsak večer ob 7. uri, dočim bodo odprte ob torkih, četkih in sobotah do 9:30 zvečer, in to do nadaljnjie odredbe.

Poslovanje ameriških bank se bo spremenilo. Roosevelt ima nove ideje

Washington, 14. marca. Zvezna vlada je zadovoljna z bančnim položajem, kot se je začel sedaj razvijati, in obenem se pripravlja, da predloži kongresu nove predloge glede bodočega poslovanja ameriških bank. "Ljudje so dobili razum in trezno pomagajo danes ameriški vladi v zapletenem bančnem položaju," se je izjavil zvezni zkladničar Woodin, ki je govoril v imenu predsednika Roosevelta. Obenem se poroča, da je predsednik Roosevelt naročil justičnemu oddelku vlade, da pazno sledi bodočemu poslovanju korze v New Yorku. Ljudski denar ne sme biti nikdar več predmet spekulacije po denarnih mogotcih na borzi. Vlada namerava izdati posebna določila za privatne banke, katere lastujejo privatniki, ne delničarji. Nadalje bodo izšla nova določila za Trust kompanije, ki se nahajajo v finančnem poslovanju. Skušalo se bo postaviti potem preprečiti spekuliranje nalcenega denarja na borzah, in za to točko se novi predsednik Roosevelt izvanredno zanima.

22 mrtvih v tornadu

Nashville, Tenn., 14. marca. Ob meji med državama Kentucky in Tennessee se je pojavil danes tornado, ki je divjal z ne navadno silo. Najmanj 22 oseb je bilo ubitih in nad 200 ranjenih. Povzročena škoda znaša milijone.

John M. Lewandowski

Na mesto umrlega mestnega councilmana McGreala je mestna zbornica te dni imenovala znanega Poljaka, John M. Lewandowskega za councilmona. Lewandowski je republikanec. Ustava mesta Cleveland govori, da v slučaju smrti enega ali drugega councilmana, mu mestna zbornica določi namestnika. Ker imajo v mestni zbornici republikanci večino, so seveda izbrali republikanca naslednika demokrate, McGreala. Tako imajo sedaj republikanci v mestni zbornici dv tretjinsko večino, in sicer na umeten način. Župan Miller je brez moči sedaj, če hoče protestirati proti početju republikancev.

Smrtna kosa

Včeraj je umrl v mestni bolnici Marko Markolich, star 47 let, stanujoč na 1904 Freeman Ave., blizu Abbey Road. Ranjki je bil član društva Dalmacija. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Naj bo ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Iz Barbortona

Da ne boste mislili, da smo pri nas kar tako, naj bo povedano, da so pri družini Mr. in Mrs. Frank Čič kupili klub sedanji depresiji zalo princezo, pridkano hčerko, ki je tehtala ob rojstvu nič več in nič manj kot 11 funtov in pol. Kaj pravite? Ja, ja, mi smo mi! Mr. Čič je finčevljarski mojster v naselbini in družina je obče spoštovana. Naše iskrene čestitke, menda ja!

V Cleveland kliniki se nahaja soproga Mr. Joe Logarja, Agnes Logar, ki je članica SDZ. Ravno v tej kliniki je izgubila življenje prva žena Mr. Joe Logarja. Mrs. Agnes Logar pa želimo skorajšnjega okrevanja, da bi se kmalu zdrava povrnila k svoji družini.

Kongres je dovolil pivo - 316-97

Washington, 14. marca. Tekom silnega ploskanja in kričanja je zbornica poslancev v kongresu odglasovala za dobro pivo. 316 poslancev je glasovalo za pivo in le 97 jih je bilo nasprotnih. Nemudoma, ko je bil predlog v zbornici poslancev sprejet, je bil poslan v senatno zbornico, kjer ga je dobil v roke finančni odbor, ki je obljubil glasovanje o predlogu že danes okoli poldne.

Ne pričakuje se, da bi predlog naletel na veliko nasprotstvo v senatu, pač pa je skoro gotovo, da bo dobil predlog že v dveh dnevih podpis predsednika

Roosevelta in bo torej postal veljaven.

In petnajst dni potem, ko je podpisan predlog po predsedniški volji, se bo lahko začne postavnim potom prodajati dobro pivo, in sicer v vseh državah, razven v tih, kjer imajo posebne tozadnevne postavne. Mnogo držav je že odpravilo enake postavne. Prodaja dobre pive v državi Ohio danes še ni dovoljena, toda se pričakuje, da bo državna zbornica takoj potem, ko podpiše novo postavno, nemudoma glasovala, da se odpravi državna prohibicijska postava.

Pivovarne bodo morale dobiti licenco od zvezne vlade, kot tudi

licenco od državne vlade. Posameznim državam je prepuščeno, da naredijo tozadnevne postavne, kako naj se pivo prodaja. Države, kjer vlada prohibicija, ne bodo mogle dobiti pive, ker so naložene visoke kazni za prodajo pive v državah s prohibicijsko postavno.

Zvezna vlada naklada davek v svoti \$5.00 na vsak sod pive, kar bo prineslo letno v zvezno blagajno nekako \$150,000,000. Poleg tega se pa računa, da bo dobilo skoro nemudoma do 500,000 delavcev delo v pivovarnah in v raznih drugih podjetjih, ki so direktno ali indirektno odvisna od prodaje pive.

Zveza med fašisti pomeni vojno za Evropo

V zvezi z današnjim člankom v "Ameriški Domovini" se poroča včeraj več novic iz Evrope, ki potrjujejo, kar trdi naš dnevnik o velevažnih dogodkih v Evropi. (Diktatura Hitlerja v Nemčiji zaeno z diktaturo Mussolinija v Italiji, tajno pošiljanje orožja na vse strani, vse to je dalo povod ministerskim predsednikom Anglije in Francije, da so postali pozorni. Nastop papeža, ki skuša preprečiti krizo v zadnjem trenutku, je tudi zbudil splošno pozornost tako, da bo predsednik Zedinjenih držav, Franklin D. Roosevelt, prihodnji teden prisiljen obrniti svojo pozornost napram Evropi. Medtem pa prihajajo iz Evrope sledeča poročila:

London, 14. marca. Na stih vseh evropskih diplomatov in državnikov se nahaja danes beseda "vojna." Velesile, zlasti Francija in Anglija, se trudijo, da preprečijo v zadnjem trenutku strašno vojno, ki preti Evropi. In ta vojna preti Evropi, odkar je Adolf Hitler postal kancler nemške republike, in kakor hitro je Hitler obvestil laškega diktatorja Mussolinija, da je pripravljen stopiti z njim v zvezo.

Nemčija je dobila dovoljenje od razoroževalne konference, oziroma od Lige narodov, da vzdržuje lahko enako relativno moč armade kot ostale velesile. Nemčija je nemudoma naznanila, da bo začela izdelovati vojne tanke, toda Anglija, ki je do

sedaj še absolutno branila, da bi se znižalo število vojnih tankov, je pripravljena danes, da omeji nemško oboroževanje, sama predlagati na konferenci Lige narodov, da se gradnja vojnih tankov sploh ustavi. S tem bi bil prizadet udarec Nemčiji.

Francija je nadalje obvestila Anglijo, da je Nemčija prekršila določbo št. 162, mirovne pogodbe v Versaillesu, ki prepoveduje nastop vojaških čet v Porenjski pokrajini. Hitler je zadnje dneve poslal tja vojaštvo. Francija naznanja, da če Nemčija nemudoma ne umakne čet iz Porenja, da bo poslala tja svojo armado, ki bo pregnala nemške čete iz dotičnih krajev, ki mejijo ob Francijo.

London, 14. marca. Ministerski predsednik McDonald in bivši zunanji minister Simon nameravata nemudoma odpotovati v Rim, da se sestaneta z laškim diktatorjem Mussolinijem, in to še prej, predno ima priliko nemški diktator Hitler dospeti v Rim. Angleški ministerski predsednik McDonald bo skušal preprečiti sporazum med Hitlerjem in med Mussolinijem. Ako se Nemčija in Italija združijo, je vojna v Evropi neizbežna.

Toda naloga MacDonalda je skrajno težavna. MacDonald bo vztrajal na angleško-francoski fronti in zvezi. V takem položaju bo MacDonald skrajno težko pregovoriti Mussolinija, da preneha z ljubimkovanjem z Nemčijo. MacDonald bo prisiljen obljubiti Italiji v zameno,

da preneha zveze s Hitlerjem gotove nagrade, toda v tem slučaju bo Francija gotovo silovito protestirala. Glavna stvar danes je preprečiti zvezo Hitlerja in Mussolinija, ob istem času pa vzdržati francosko-angleško fronto.

Geneva, 14. marca. Liga narodov je skrajno razburjena radi najnovejših dogodkov na takozvanem "poljskem koridorju," ki dovoljuje poljski republikli dostop do morja potom mesta Gdanjsk. Poljska vlada je poslala v omenjeni "koridor" večje število vojaških čet, in komisar Lige narodov je proti temu protestiral, Poljska je pa izjavila, da je močna vojaška postojanka tam neobhodno potrebna. Vsa prizadevanja Lige narodov poravnati ta spor, so bila dosedaj brezuspešna.

Dunaj, 14. marca. Policija, žandarji in vojaške čete so naredile pogon na komunistične postojanke, dočim avstrijski kancler Dollfuss apelira na avstrijski narod, da vzdrži v tej uri nevarnosti disciplino. "Danes ni čas za politične intrige, agitacije in napade. Čas je prišel, da narod skupno nastopi," se je izjavil kancler Dollfuss.

Belgrad, 14. marca. Vladko Maček, hrvatski politični vodja, in dr. Anton Korošec, slovenski politični vodja, sta bila preprečena danes v Belgrad, kjer bo sta obtožena veleizdaje. Ob tej priliki je prišlo do velikih nemirov, ko so dijaki metali bombe na policijo.

Ameriški dolar

Washington, 14. marca. Ameriški dolar, o katerem so evropski financirji mislili, da bo padel v ceni, se je nasprotno dvignil v ceni, in danes, odkar je Roosevelt nastopil predsedništvo, se je veljava ameriškega dolarja dvignila v Evropi. Dočim so kvotirali v Londonu pred tednom dni ameriški dolar na \$3.23, se je dvignila veljava dolarja na \$3.43 v primeri z angleškim šterlingom. Enako je narasla veljava ameriškega dolarja v Parizu od 25.45 frankov an 26.10 frankov. Ostale evropske borze kvotirajo še višje cene za ameriški dolar. Evropa je polna strahu, ker je pričakovala, da bo s prihodom Roosevelta padla vrednost ameriškega dolarja, toda v resnici se je dvignila. Vsa Evropa zre na nadaljne dogodke v Ameriki.

Udarec suhačem

Washington, 14. marca. V poročilu zveznega direktorja za prohibicijo se čita, da je zvezni prohibicijski urad tekem februarja meseca skoro popolnoma prenehal s svojimi aktivnostmi. Le 689 oseb je bilo aretiranih v februarju, dočim je znašalo število arestov v januarju nad 5,000. Zvezni agenti so zaplenili v februarju mesecu 23,400 galon pive in v mesecu januarju pa 140,000 galon.

Plesne dvorane

Mestna vlada namerava zvišati letno pristojbino, katero plačujejo lastniki plesnih dvoranj. Najnižja pristojbina je sedaj \$15.00, najvišja pa \$50.00. Po novem načrtu bi bila najnižja pristojbina \$20.00, najvišja pa \$75.00.

Restavrant

Pristojbina za restavranterje v Clevelandu se bo zvišala od \$1.00 na \$3.00 na leto.

Jugoslovanski Dom

Jugoslovanski Dom, zbirališče naših rojakov v Warren, O., in okolici priredi v soboto, 25. marca, zabavni večer. Ob tej priliki bodo priredili rojaki iz sosednjega Girarda, Ohio, prav prijazno igr "V Ljubljano dajmo!" Je to prav priljubljeno slovenska burka, ki vam bo v teh časih gotovo privabila dosti smeha na dan. Poleg tega pa bo igral Hojerejev orkester iz Clevelanda. Začetek prireditve je ob pol osmih zvečer. Rojaki ob blizu in daleč so prav prijazno vabljeni k obilni udeležbi. Pričakuje se, da bo tudi kaj Clevelandčanov navzočih.

V bolnici

V Emergency bolnico je bila odpeljana 9 letna Dorothy Suhadolnik, hčerka dobro poznane družine Frank Suhadolnik na 1196 Norwood Road. Operirana je bila na slepič, in je operacija srečno prestala.

Sodnik Lausche bo skoro gotovo nominiran za kongresmana v 20. okraju

Cleveland.—Nastop kongresmana iz 20. okraja, Martina L. Sweeney, pretekli teden, ko se je uprl predsedniku Rooseveltu in ni hotel glasovati za znižanje stroškov zvezne vlade v svoti \$500,000,000, pomeni, da je kongresman Sweeney mrtev v demokratskih krogih Clevelanda, kar se tiče njegove bodoče politične kariere. Zivahno se je pa začelo razpravljati o našem rojaku, Mr. Frank J. Lauscheu, kot najbolj primernemu nasledniku kongresmana Sweeney. Kot mestni sodnik si je Mr. Lausche tekom zadnjih par mesecev, odkar predseduje sodnijskim obravam, pridobil naklonjenost vseh odvetnikov, in z razumnim tolmačenjem postav se je pridobil srca tožiteljev in tožnikov, s katerimi ima dnevno opraviti. Ni čuda, se vedno bolj širi govorica v demokratskih krogih, da se prihodnje leto imenuje Frank J. Lauscha za kandidata za kongresmana v 20. okraju, ki je poznan kot najboljši demokratski kongresni okraj v državi Ohio. Brez dvoma je, da bo sodnik Lausche dobil podporo od vseh naših ljudi, obenem je pa s svojo zmoglostjo, razumom in prijaznostjo si pridobil v ameriških krogih silen vpliv. V slučaju izvolitve Mr. Frank J. Lauscha v kongres, bi bil to prvi Slovence, in zaveden Slovence, ki bo prišel v postavodajalno zbornico Zedinjenih držav — v kongres.

Miller zapira

Župan Miller je včeraj odredil, da preneha ženski policijski urad s poslovanjem: 16 žensk se nahaja v policijskem ženskem uradu. Župan je odredil nadalje, da se zapre Blossom Hill farma, kjer se nahajajo zloglasna dekleta. Kazenke bodo porazdeljene po drugih mestnih zavodih. Miller je izjavil, da absolutno nima denarja za ženske policajke in za vodstvo omenjene farme.

Smrtna kosa

V torek dopoldne je preminul po kratki bolezni August Bezek, 4207 Russell Ave., Parma, Ohio. Ranjki je bil star 46 let, samec. Tu zapušča teto Mrs. Tomas in strica Jos. Karda in še več drugih sorodnikov. V Clevelandu je bival 26 let, zadnjih 7 let v Parma. Ranjki je bil član društva Zumberačka Sloga št. 21 H. B. Z. Pogreb se vrši v petek zjutraj iz Parma v cerkev sv. Pavla na 40. cesti pod vodstvom Jos. Zele in Sinovi. Bodi mu ohranjen blag spomin!

Prva obletnica

V petek, 17. marca, se bo ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Vida brala sv. maša za pokojno Josephine Čoš, ob priliki prve obletnice njene smrti. Sorodniki ranjke in prijatelji so prijazno vabljeni k udeležbi.

Gasolinske postaje

Več gasolinskih postaj v Clevelandu je upeljalo navado, da podarijo z vsakim nakupom 5 galon gasolina—eno štruko kruha ali pa pet funtov krompirja.

Mrs. Kekič umrla

Danes zjutraj ob 4:15 je preminula poznana Mrs. Kekič, 3441 W. 137th St. Pogreb ima v oskrbi A. Grdina in Sinovi. Podrobnosti jutri.

Najstarejši Slovenec v Clevelandu, Mr. Jos. Zalar, obhaja 89. rojstni dan

Cleveland, O. Prav gotovo je, da je danes najstarejši Slovenec v Clevelandu Mr. Josip Zalar, ki stanuje pri svoji hčeri, Mrs. Sussman, 18706 Shawnee Ave. Prihodnji nedelje, 19. marca, bo obhajal častitljivi mož svoj 89. rojstni dan. Možak se je preselil pred 14. leti iz Forest City, Pa., v Cleveland. Odtedaj se stalno nahaja na domu svoje hčere. Umestno je, da se spominjamo njegovega rojstnega dneva, saj je mož prestal veliko težavnega v svoji dolgi življenjski dobi, bodisi v stari domovini ali pa v Ameriki. Naš slavljeneec je oče glavnega tajnika Kranjske Slovenske Katoliške Jednote, Mr. Josip Zalarja, na katerega je oče zelo ponosen. In navzlic visoki starosti so Zalarjev oče danes še povsem trdni in zdravi. Starina Joseph Zalar je bil rojen leta 1844. v vasi Dule, fara Borovnica. V Ameriko je došel leta 1891. Zlata poroka njegova se je vršila leta 1916 v Forest City, ko je bilo navzočih nad 70 sorodnikov Zalarjeve družine. Od vseh njegovih otrok so danes še pri življenju: Mr. Josip Zalar, glavni tajnik KSKJ., Mr. Anton Zalar, Mrs. James White in Mrs. Fr. Sussman. Slednji trije živijo v Clevelandu. Naše iskrene čestitke spoštovani korenini slovenskega rodu. Srečno želimo, da bi zdrav in srečen dočakal svojo 100-letnico.

Nemški jezik

Šolski odbor mesta Lakewooda, ki je predmestje Clevelanda, je dobil zahtevo od združenih nemških društev v Clevelandu, da se prične v javnih šolah Lakewooda s poukom v nemškem jeziku. Ker pa primanjkuje šolskemu odboru denarja, to najbrž nemški jezik moral počakati, da pridejo "boljši časi." Mi bi ravno tako lahko zahtevali pouk v slovenskem jeziku kot to zahtevajo Nemci za nemški jezik. Pred ameriško postavo smo vsi enako vredni.

Federacija SNPJ

Pri nedeljski prireditvi federacije S. N. P. J. se je oddalo nekaj dobitkov, in oni, ki so jih dobili, naj se zgledajo za nje v četrtek, 16. marca, ob 7:30 zvečer v S. N. Domu na 6419 St. Clair Ave. Sledeči imajo dobitke: Katarina Jurman, 8512 Hough Ave., Frank Bečaj Jr., 1441 E. 176th St., Frank Stibil, 8591 E. 46th St. in J. Maleckar, 3121 W.??? St. Natančnejši naslov ni znan. Bržkone bo član društva Nanos ali društva Veletit. Vsi so prošeni, da prinesejo vstopnice s seboj. — Terbižan, tajnik.

Podaljšan rok

Državna davčna komisija je podaljšala obrok za plačevanje davkov. Obrok za plačilo davkov poteče vselej 20. decembra, toda novadno se podaljša do 20. januarja. Letos je bil obrok podaljšan do 15. februarja, nakar ga je državna komisija podaljšala do 15. marca. Sedaj pa prihaja uradno poročilo, da je obrok podaljšan do 25. marca.

Pri fari sv. Lovrenca

Kot se nam poroča pride k fari sv. Lovrenca dne 17. marca kot pomočnik novomašnik Rev. Viktor Virant, ki je imel preteklo nedeljo novo mašo v Lorainu. Dosedanji pomočnik pri fari sv. Lovrenca, Rev. Franko, odide na faro sv. Elizabete.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt \$1.75.
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 61

No. 61, Wed., Mar. 15th, 1933

Odnosaji med Evropskimi državami

O nobenem predmetu ni danes težje pisati kot o odnosih, ki prevladujejo danes med posameznimi evropskimi državami. Politične prilike se tako pogosto in temeljito spreminjajo, da so politični preroki prišli danes popolnoma iz mode in ob vso veljavo.

V časih, ko so se politični odnosaji vršili rednim potem, po nekakem ustanovljenem redu, se je lahko govorilo in pisalo, kaj se zgodi v bodočnosti, dočim je danes položaj tako napet, da je postalo politično prerokovanje glede bodočega evropskega položaja, absolutno nemogoče.

O čemur smo še včeraj mislili, da je nemogoče, to je jutri že dejstvo, se je že zgodilo, dasi je sleherni mislil, da je kaj takega nemogoče. Vprašanje, ki se največkrat pojavlja v teh dneh, je: ali pride do nove vojne? Včasih se je na to vprašanje takoj lahko odgovorilo, dočim danes ne veste, ali bo jutri splošna vojna, ali pa se stepeta samo dve državi medsebojno. Vsi dogodki se danes tako nenavadno čudno sukajo, da se jutri zgodi, kar bi bilo v normalnih časih absolutno nemogoče.

Raditega tudi mi danes ne moremo pisati o "visoki politiki Evrope," dasi smo prepričani, da se večina naših narodnikov živahno zanima za dogodke v Evropi enako kot za dogodke v Ameriki.

Povemo pa lahko, da je danes ves svet nekaj ogromna vas, in sredi te vasi stoji ogromen lonec, v katerem se neprestano kuha, meša, in v katerem silovito vre. Razvoj dogodkov v enem delu te ogromne vasi najde danes nemudoma odjek v nasprotnem, najbolj oddaljenem koncu in že zahteva tudi svoje posledice.

Primeroma je torej, da vsaj približno skušamo predočiti čitateljem najbolj važne zadnje dogodke, na političnem, gospodarskem in vojaškem polju Evrope, kajti danes bi moral sleherni biti o tem zainteresiran, ker si je svet potom telefona, telegrama, parnika, radia tako blizu eden drugega, da pravzaprav danes nobene razdalje več nikjer ni. Najbolj zanimajo danes svet odnosaji med Nemčijo in Italijo, in na drugi strani pa med Francijo in Italijo. In tu zna najprvo počiti.

Zadnje dneve opazujemo, da je evropska javnost polna nemirov, alarma, nervoznosti in negotovosti. Da se nekaj pripravlja je brez vprašanja, toda kakšne so te priprave, in kako se bodo razvile, je danes največ odvisno od ameriškega predsednika Franklina Roosevelta. Brez vsakega dvoma je, da bo pri vsakem nadaljnjem razvoju dogodkov igrala vloga Zedinjenih držav ogromno in skoro odločilno vlogo.

Vedno bolj prihajajo očitno v javnost gotove politične tendence evropskih držav. Ali po domače povedano: državni ne skrivajo več svojih načrtov, pač pa si vedno bolj odkrito izprašujejo vsteden drugemu. Politični shodi so skoro povsod vedno bolj na dnevnem redu, vsepovsod se razpravlja, ali naj državna obstoječa oblast nastopi nova pota, ali naj se države držijo starih tendenc in politike. Neštevilni pokreti v sleherni državi polagoma spreminjajo javno mnenje, vlade se menjajo, spreminjajo prav tako, kot se spreminja ljudsko mnenje.

Brez dvoma je, da bo končno prevladala pamet in zdrav ljudski razum, in da Evropa ne bo še šla do skrajnega radikalizma, v katerem se danes nahaja Rusija pod vodstvom boljševiškega semitizma, a medtem pa znati počiti in ta pok zna imeti dalekosežne posledice. Vse to povzročuje, da svet nima danes miru, vse to povzročuje, da se gospodarstvo ne more razviti, vse to povzročuje čimdalje bolj neznošno krizo in depresijo, ker ni ničesar stalnega, ker ni programa, po katerem bi svet se vrnil nazaj k normalnemu miru in mednarodnemu sporazumu, tako da bi bil človek siguren, da kar je danes vselej, bo tudi prihodnje leto lahko užival. In radikalni elementi, ki vselej izkoriščajo nemirni položaj, podžigajo ljudske strani in hujkajo narode, maso, in ni čuda, da se pojavi od dneva do dneva eden, ki v takem hujkanju poseže po orožju in misli, da z usmrtnitvijo ene same osebe, lahko spremeni peklo v paradiž. To smo doživeli tudi v Ameriki, ko je Italijan hotel odstraniti iz življenjskega pota Roosevelta, ki obeta biti najboljši vodja svojega naroda.

Newburške novice

Tako je! Ta svet je že umel prav oni, ki je rekel: "Naše življenje je ena reč za drugo!" Čeprav nimamo kašnih izrednih novic, vendar je vedno kaj novega in se tudi pri nas in med nami svet suče in pokaže vsak dan kaj izrednega.

Br-r-r-rn! je zadonel zvonec pri telefonu zadnji petek. Odprem poslušalnik in vprašam: "Župnijski urad sv. Lovrenca tu, kaj želite?"

"Tukaj škofijski urad. Škof želi govoriti z vami," je prihajalo po žici.

"Dobro," sem rekel. Bog ve,

kaj bo sedaj, sem si mislil. "Halo Father," se oglasi glas škofa McFaddena. "How are you?"

"Very well, thank you, — personally, I mean."

"I think we will have to take Father Frank away."

"Ak-well, I don't like that. He is a good man," sem dejal in še oporekal nadalje. Pa ni pomagalo nič. "Za Father Franko imamo drugje potrebo, na madžarski župniji," se je glasilo.

"Tam pa dobite Father Victor Viranta."

"Hurrrih!" Sem dejal sam

pri sebi. "če mora biti sprememba, bo vsaj to dobro, da dobimo vrliga slovenskega gospoda, katerega že poznamo in vemo, da je poln gorečnosti in voljan prijeti za delo, kakoršnokoli mu bo odkazano."

Seveda bo Father Victor Virantu šlo slovensko precej počasi sprva, toda z dobro voljo, bo premagal vse. Zdaj bomo imeli šolo v župnišču. Father Slapšak bo učil Father Viranta slovensko, in tako imamo zopet nekake "barter and exchange."

Vsekako pa nam je žal, da nas zapušča Father Franko, katerega smo se privadili. Njegov prijazni in vedno smehljajoči obraz je bil zlasti mladini tako prikljuživ. Vsi smo ga radi imeli, ker je miren in delaven, vedno pripravljen storiti vse in povsod za dobrobit ljudi. Vodil je Angleške igre, nadzoroval šport med mladino, in povsod uspešno deloval ljudem v korist. Zato mu želimo v njegovi novi službi pri sv. Elizabeti prav tako uspešnega delovanja. Naj ga spremilja božji blagoslov vsepovsod, kamorkoli ga že pripelje še v bodočnosti.

Prihodnjo nedeljo mu privedijo farani, zlasti mlajši odsek, poslovljni večer. Vsa mladinska društva in klubi so se združili v to svrhu. In, kakor čujemo, so se namenili igravci društva Kraka, da zaključijo večer s zopetno predstavo "Teta na konju." K temu poslovljnemu večeru vabimo vse farane in tudi druge, ki želijo biti navzoči. Vstopnina bo samo 25c tako, da bo vsak lahko navzoč, tudi oni, katere je depresija pogledala skozi ta veliko okno. Pridite vsi na poslovljni večer v nedeljo 19. marca ob 8 zvečer.

V sredo večer bo igrala mladinska godba fare sv. Lovrenca v South High School. Ti muzikanti dobro napredujejo pod vodstvom Franka Bečaja. Kdor jih želi slišati v sredo večer, naj gre v South High.

Anton Suhadolnik, ki je bil od elektrike opečen in ožgan, je sicer še doma, a je že preko nevarnosti. Čudno je sploh, da je Anton ostal pri življenju. Menda zdaj ve kako se počuti, kadar človeka strela zadene. Pravi, da bo od sedaj vedel, kako jezik za zobmi držati, ker mu je tudi konec jezika osmodilo. Upamo, da bo kmalu zdrav in zopet na delu.

Edward Rožnik, eden naših šolarjev je moral biti odpeljan v Lake Side Hospital, kjer je bil operiran zadnji ponedeljek. Želimo mu hitrega povratka nazaj med šolarje. Zelo nevarno bolan je šolar Frank Zupančič iz 88. ceste. Frank leži v City Hospital. Morda bo bolezen premagal in se povrne zdrav na dom.

Bernard, George Kozlowski Jr. se je na tistem priplazil od nekod in se ostavil tam na 82. cesti pri Kozlowski-jevih. Sedaj pa na noben način neče iti dalje in so bili toraj primorani kar za svojega ga vzeti. Na princa so čestitke umestne, — menda ja.

Vsa moška društva K. S. K. J. imajo prihodnjo nedeljo na praznik sv. Jožefa skupno sv. obhajilo. To zadane vse člane štirih društev: Sv. Lovrenca, sv. Jožefa, Sv. Družine, in sv. Križa. Vsi pridite k mizi Gospodovi v nedeljo ob pol 8.

Tem potom se ljudem vsem našim mladim naznanja, kjerkoli so že, da se vrši misijon za nje, za fante in dekleta od 15 leta naprej pa do 50, od 2. pa do 8. aprila. Misijon bo letos vodil Father Albert Kaiser C. PP. S.

Toraj za tiste dni že naprej prosimo, posluh in resnost! Father Kaiser je poznan kot iskren govornik in prav gotovo bo vsem ugajal. Ne pozabite toraj, pričetek 2. aprila zvečer ob pol 8. Povabite vse svoje prijatelje tudi od drugod. Vsem je ta prilika na razpolago, da slišijo božjo besedo in potem opravijo dobro svedo za Velikonoč.

Nekaj kar še nikdar nismo imeli v naši cerkvi je, "sacred concert," v slovenskem bi se morda reklo cerkveni koncert. Zato smo malo radovedni glede

PISE A. G.:

O NOVI MAŠI V LORAINU

Redke, toda pomenljive so take svečanosti, kakršna se je vršila v Lorainu v prijazni slovenski naselbini, 27 milj oddaljeno od tukajšne naše slovenske metropole.

Kdor je bil navzoč, ta ne bo kmalu pozabil spominov te redke slavnosti in bo cenil drugače in bolj duhovniški stan in poklic novomašnika.

Zdi se, da je za ta dan tudi vreme sočuvstvovalo z ljudstvom in pomagalo, lepše proslaviti svečano praznovanje prve nove sv. maše častitega novomašnika Rev. Viktor J. Viranta.

Nič posebne pompe ni bilo poprej naznanjenega, povedano je bilo samo to, da bo daroval novomašnik ob tem času kakor omenjeno. To je zadostovalo in narod se je zbral skupaj iz spoštovanja in ljubezni do novomašnika in do svečnega praznovanja v zelo velikem številu že dolgo poprej, nego se je svečanost pričela.

Cerkev je bila tako napolnjena, da se je bilo bati, da se poruši v tla. Skoro pet ur je narod vztrajal v cerkvi, nekaj radi tega ker so ljudje predčasno prihiteli, nekaj radi tega, ker je svečanost dolgo trpela radi vseh ceremonij, ki so bile zvezane s svečanostjo. Pri tem smo pa videli, da se ni ljudem niti takrat mudilo iz cerkve, marveč je z gledalo tako, kakor uči ravno te nedelje evangelij, namreč: "Naredimo tu tri sote," po izreku sv. Petra. Ljudje so hoteli ostati v cerkvi z novomašnikom, dokler ni on vsakemu posebej podal svoj sv. blagoslov in položil svoj rok vsakemu na njegovo glavo.

Z drugo besedo: Vsa svečanost je bila tako ganljiva in prisrčna, da je izvajalca mnogim pogosto solze iz oči, nekaj radi tega, ker je bil novomašnik v podobi kakor angelj, iz katerega je sijala sama ljubeznjivost in pohlavnost, pravi tip staršev, nekaj pa radi tega, ker je bil to že drugi sin tako zaslužne družine Virantove, pa žal dragih staršev ni bilo navzočih na ta, zanje prej tako zaželen dan.

Kdo ne bi sočustvoval? Kdo se ne bi veselil in kdo ne bi z njimi občutil to, kar se je v srce slavljenca novomašnika in njegovih sorodnikov ta čas dogajalo in porajalo.

Nemogoče je popisati besed častitega gospoda Rev. J. Omana, ki so bili slovenski govorniki novomašniku. Njih besede so šle tako globoko vsem navzočim do srca, da se je cerkev ihtela sočutja in spoštovanja do novomašnika, do rodovine in do duhovništva sploh. Žal, da ni kdo teh besed kopal, kajti zalegle bi mnogim in odprle oči drugim, ki ne znajo ceniti duhovskega stanu ali pa še celo zavidajo, da celo napadajo in se norčujejo iz duhovništva. Da, govor pred. g. Rev. Omana novomašniku je segel ne samo njemu (novomašniku), marveč vsem navzočim globoko v srca, kjer bo za dolgo ostal v spominu.

Tudi govor v angleškem jeziku od drugega duhovnika je potrdil živo resnico o vzvišenem stanu duhovnika in o njegovih okolnostih in odgovornostih, ki bodo v življenju na njega prišle. Dasi sta bila oba govornika potega naznanila, da se vrši 26. marca zvečer ob pol 8. cerkveni koncert, pri katerem bo sodeloval tudi Father Johns, eden najboljših pevcev v mestu. Kdor je že slišal Father Johnsa peti, ta bo z veseljem sprejel to naznanilo. Naši pevec imajo pa tudi krasne nove točke, katere bodo pri tej priliki podali brezdvomno na umetniški način. Saj imamo prav izvrstne pevce, tako navdušene, da jih mora Mr. Zorman le zadrževati, da ne poprimo prehitro. Toraj ne pozabite na dan in uro: v nedeljo 26. marca ob pol 8. zvečer. Ta koncert vam bo ostal v spominu. Vršil se bo v cerkvi.

času dolga, a poslušalcem prekratka, bila je to v resnici tista dušna hrana, o kateri pravi Jezus, da človek ne živi samo od kruha, marveč tudi od vsake besede, ki pride iz božjih ust.

V cerkvi je svečanost trajala nad drugo uro z vsem opravičilo, ki ga je izvrševal novomašnik.

Zatem se je novomašnik mudil še med ljudmi, ki so se mudili v cerkveni dvorani po svečanosti. Končno se je udeležilo veliko ljudi v Virantovi dvorani, ki so jo napolnili do zadnjega kotička, kjer so katoliška družva priredila okusno kosilo za goste od blizu in daleč, kjer so se udeležili tudi č. gg. duhovniki, med njimi tudi mestni župan in več ameriških gostov.

Tudi tukaj je bila podeljena čast Rev. Omanu za storavnatelj, ki so pri prvih besedah otvoritve programa povedali, da bo slavljenec novomašnik njih bodoči kaplan, nakar je nastal buren aplavz.

Rev. Louis Virant, domači župnik je otvoril program z imenovanjem Rev. J. Omana. Poklican je bil k besedi Rev. Vitus Hribar, Rev. B. J. Ponikvar in mnogi drugi duhovniki, župan in drugi, ki so vsi izražali čestitke novomašniku, ker povdarjali svoje veselje in zadovoljstvo njegove svečanosti.

Končno je zaključil program novomašnik v lepih slovenskih besedah, zahvaljujoč se zavrstjo vsem, ki so mu pomagali do dosege tega veselega dneva in

Prehlad vodi do pljučnice
Varujte se prehlada z rednim
čiščenjem dihalnih. Imajte
vse v redu in odstranite stru-
ne pline. Vzemite
Trinerjevo grenko vino

Če verjamate al' pa ne.

mašništva. Govoril je v istem smislu tudi v angleškem. Veliko in burno aplavdiranje je sledilo sledilo dolgo srečanje, ker so mu stiskali roke v znak veselja in spoštovanja.

Želim da kdo drugi popiše natančneje o vsej slavnosti, ki jo je doživel slovenski Lorain, kateremu so v splošnem vsi govorniki čestitali v tem, da je že v četrti praznovanje svečanost v svojih novomašnikih.

Potom sprevoda iz župnišča v cerkev je bila posneta slika, ki se bo o priliki v naselbini lahko pokazala onim, ki bi jo želeli videti. Iz Clevelanda se je udeležilo veliko gostov in sorodnikov ter skoro vsi slovenski duhovniki, ki so mogli iz doma. V cerkvi je bila slavnost spremljana z zelo lepim in mogočnim petjem cerkvenega zbora. Cerkev je bila lepo okrašena zunaj in znotraj. Tako tudi v dvorani, kjer se je obehvala, in kjer je sviral domači orkester. Naj živi dolgo taka zavest in tak vesel duh, kakor je prevladoval ta dan v slovenskem Lorainu, naj sledijo še mnogi taki dnevi v Lorainu in drugod. To pa bo sledilo prav za gotovo, kajti videli smo navzoče tudi mnoge nove

kandidate, vrle slovenske fante, ki so se odločili za duhovski stan, ki bodo v kratkih par letih zopet pozvali slovensko javnost na enako svečano praznovanje.

DEMOKRATJE VAS VABIJO

Cleveland (Collinwood), O.—Oči naroda so vneto obrnjene na Washington, kjer naš novi predsednik Roosevelt piše zgodovino demokratske stranke s svojimi drastičnimi nasveti in ukrepi.

Mi, demokratje 32. varde prosimo urednika najboljšega slovenskega časopisa v Clevelandu, da nam dovoli prostor, da cenjeno javnost vljudo povabimo na card party, ki se bo vršila v petek 17. marca v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd. Tukaj bo vsakega čakala imenitna zabava. V našem stavu ob dvorani in zlihi se, da je že prodanih okrog 1500 vstopnic. To pomeni, da če se ne požurite o pravem času, da se vstopnice ne boste mogli dobiti. John O. McWilliams orkester bo proizvajal godbo za plesale, kdor pa ljubi karte, se bo lahko zabaval z igranjem na karte. Okrog 100 krasnih daril se bo razdelilo med najboljše igralce. Podvzelo se je korake, da bomo imeli med seboj Ray T. Millerja, Mrs. Bernice Pyke, direktorja Kennedy, Matia in druge, ki nam bodo povedali marsikaj zanimivega. Najboljše bo pa gotovo govoril naš slovenski sodnik, Mr. Frank J. Lausche.

Odbor je pridno na delu, da bo podal najboljši program. Tudi Mr. Copenhagen dela roko v roki z nami, da bo ta prireditel velik uspeh. V vseh odborih za prireditev so odobrili tudi Slovenci, zato se vidi, da vlada povsod harmonija. Tako je prav. Vzdušimo se v močno demokratsko falango, ne glede na narodnost, ker v skupni slogi je moč in kot taki moremo edino nekaj doseči za naši demokratsko stranko.

Par besed o prihodnjih jesenskih volitvah kar se tiče mestnega zastopnika. Kot povsod, bo tudi v naši 32. vardi tako, da bosta tista dva kandidata, ki bosta dobila največ glasov, končno ostala kandidata pri volitvah.

Recimo, da mi demokratje postavimo šest ali sedem kandidatov, nasprotna stranka pa samo dva. Tako je čisto gotovo, da bo stranka z dvema kandidatom zmagala, ker stranka s tolikimi kandidati se bo razcepila, da ne bo nikjer nič. O tem je treba dobro premisliti. Sedaj

je čas, da pošljemo dobre demokrate v mestno zbornico in če tudi druge varde napravijo tako, bo županu mogoče nadaljevati s programom. Sedaj so republikanci v večini in vsak pameten korak, ki ga župan stori, je takoj ubit od republikanske večine.

Zato stopimo skupaj in delajmo po načrtani poti, kot to dela naš predsednik Roosevelt. Torej pridimo skupaj na 17. marca v veselo družbo, kjer se bomo pogovorili in bolje spoznali. Vsak bo imel vesel večer. Vstopnina je samo 50 centov in razna okrepčila bodo po ceni, kot še niso bila poprej. Sloveni in drugi so dobro došli! Pridite zgodaj, in dolgo ostanite, pa ne pozabite pripeljati svoje ženske seboj. Odbor.

DOPISI

Barberton, O.—Upam, da mi boste dali nekoliko prostora v priljubljenem listu Ameriški Domovini. Naznanjam vsem Slovincem in Hrvatom v Barbertonu in okolici, da bo prihodnjo nedeljo, to je 19. marca ob sedmih zvečer igra v dvorani samostojnega društva "Domovina." Igra se imenuje "Mučeniška smrt sv. Neže," katero bi moral videti vse slovenski narod. Kdor bo zamudil to igro, se bo gotovo kesal. Vstopnina je tako nizka, da jo bo vsak lahko pogrešal, če so ravno slabi časi. Vstopnina je namreč 40 centov za odrasle in 20 centov za mladino pod 16 letom. Igralni bo bodi izurjeni Clevelandčani, Jugoslovanski pasijonski klub. Kaj takega še ni bilo v Barbertonu, zato se pričakuje veliko udeležbo iz Barbertona, Akrona, Kentmore, Shermana, Rittman in pričakujemo jih tudi iz Clevelanda. Želim tudi, da bi se igre udeležil tudi naš dragi Jaka, da si bo ogledal naše prijazne Barbertončane, da mu potem ne bo žal, kot mu je sedaj po Newburgu in "Teti na konju."

Torej na svidenje v nedeljo 19. marca ob sedmih zvečer v dvorani društva Domovina! Pozdrav vsem čitateljem Ameriške Domovine, kateri želim mnogo novih naročnikov.

Fred Udovich,
preds. društva sv. Jožefa,
št. 110 KSKJ.

Počasi bo vse prišlo na dan, samo malo potrpljenja je treba. Jaz imam namreč v mislih še vedno tistega konja (bi rekel, da mi še vedno hodi po glavi), ki ga je hotela spraviti ongava teta na oder v Newburgu. Gotovo ste brali takrat, kako sem si sila prizadajal, da bi zvedel, kako bodo zrinili konja na oder, posebno še, ker so imeli enega v mislih, ki je bil kakih 17 pesti visok. Tisti, ki smo v starem kraju konje glajštali, že vemo, kaj se to pravi 17 pesti, drugim pa, ki tega ne razumejo, naj bo povedano, da je konj, ki odmeri 17 pesti, precej na visokih prekljah.

Cenjeni režiser igre "Teta na konju" ima pa ideje, ki ne padajo na kamenita tla in jo je poruntal, da se bo dobilo konjiča prtilikavčka, kaknega ameriškega ponyja. Saj so ti tudi na krepkih nogah in se že precejšnjo chesega teta lahko brez skrbi nanj sede. Pa je dal gospod režiser v javnost vprašanje, da se išče takega šarca in če bi ga kdo kje videl, naj to naznani na pristojnem mestu. Pa je o tem zvedela tudi ongava Jera, pa je priletela na vso sapo, češ, da je nekje blizu Randalla videla tako stvar, ki odgovarja konjskim zahtevam in da je prav majken. "Glih tolikšen je," je rekla in pokazala s roko kak vatel dolgo mero.

"Tale pa bo," so rekli režiser in kdo ga bo šel iskat je prišlo na dnevni red. Pa so sklenili tako, da če je prav majken, v naročju ga ne kaže nositi, ampak da naj gre Rudy Novak ponj s trukom. Rudy je itak vedno vesel, če more kam zdoma, posebno če pot pelja čez Maple Heights raimo Majka in Režina in drugih, ki se razumejo na človeške slabosti in jim je dobro znano, kaj človek dandanes najbolj obrajta. In tako je rekel Rudy, da bo šel po konja, samo če ni prevelik, da bi šel na truck. Ko so mu povedali, da ni dosti večji ko Glazarjeva koza, se je Rudy odpeljal s svojim prijateljem.

Prideta na mesto in vidita v borjaču ponyja, ki pa ni bil tako majken, ampak precej srednje vrste konj, torej sta takoj na mestu konstatirala, da se ongava Jera morda razume na kislo repo in zelje, ampak glede konj naj bo pa kar lepo tiho. Ampak ker sta bila že tukaj, ne bosta šla prazna domov, pa rečeta farmerju, kako bi bilo najbolj pripravno, da bi se konja spravilo na truck. Farmer jima reče, naj ritensko zapeljata truck pred velik kup peska in bo tje zrinil ponyja, potem ga bo pa dregnil na pristojno mesto in bo pony brcnil in poskočil na truck, kjer naj ga Rudy pridrži, da ne bo šel kar skozi.

In se je vse tako zgodilo, samo ko je bil pony na trucku, se je doglalo, da je za tri pesti previsok in da bo treba stredo na trucku podret, ali pa ponyju noge odsekati. Ker ni prvega dovolil Rudy, drugega pa farmer ne, je prišlo do diplomatskih razmer. Pa bi se bilo morda še kako v prijatelstvu končalo, da ni Rudy po nesreči konstatiral, da pony ni konj, ampak koblica, in ker je imel strogo naročilo, naj pripelje konja, se je kupčija na mestu razveljavila. Rudy in njegov spremljevalec sta šla potem za drugim konjem v Maple Heights k Režinu, da vidita v kakšnem stanju je kozolec. In tam so se zamotili, da je minila teta na konju in je bila že nedelja proč, ko je prišel Rudy režiserju povedati, da ni mogel pripeljati konja, ker je bila koblica.

Ampak da boste videli, da je bila teta res na konju, bo pri občena enkrat te dni v našem listu njena slika.

